

Mishnah Keritot, chapter 4

משנה כריתות פרק ד

(1) If there is a doubt whether he ate *heilev* [forbidden sacrificial fats] or did not eat and even if it is definite that he ate it, but there is a further doubt if he consumed the minimum amount necessary [to be liable] or less. [For example] if there were two pieces of fat one piece of permitted fat and one of *heilev* in front of him and he ate one of them [he thought both were permitted fat] but [later he was notified that one of the pieces was

heilav and he] does not know which piece he ate, or if his wife and sister were in a room with him and he had relations with one of them thing that it was his wife but now does not know which, or if he performed a forbidden labor but does not know whether it was performed on Shabbat or a weekday, he is liable a doubtful guilt-offering [and אשם תלוי].

(2) Just as if he ate [an olive sized piece of] *heilev* and then ate again [an olive sized piece of] *heilev*, in one stretch of forgetfulness [he thought they were kosher], he is liable only one sin-offering (see Mishnah 3:2), so too, when these transgressions are in doubt [in one stretch of forgetfulness] he is liable only one doubtful guilt-offering. If in the meantime he became aware [of the possibility that one of the peices was not kosher but in fact was *heilev* and then ate once again] he is liable a separate doubtful guilt-offering for each act, just as he would

רבנו עובדיה מברטנורא

א ספק אבל חלב ספק לא אבל. והיכי דמי, כגון חלב ושומן לפניו ואכל את אחד מהן, כדחני בספיא, ופרושי קמפרש, ספק אבל חלב ספק לא אבל, כיצד, כגון שהיה חלב ושומן לפניו ויש כאן איסור קבוע. אבל אם היתה לפניו חתיכה אחת, ספק שהיא חלב ספק שהיא שומן ואכלה, פטור, דלא איקבע איסורא: **ואפילו אבל.** ודאי חלב, ספק יש בזית, כגון שבשעה שאכלו סבור שומן הוא, ואחר כך נודע לו שהוא חלב, וספק יש בו בזית ספק אין בו: **אבל את אחד מהן.** וכסבור שומן הוא, ואחר כך נודע שאחד היה חלב, וזה אינו יודע איזו אבל, מביא אשם תלוי. אבל אם בשעת אכילה היתה לו ספק והזיד ואכלה מספק, הוי מויד ופטור: **שגג באחת מהן.** כסבור זו אשתו, ואחר כך נסתפק איזו מהן היתה, מביא אשם תלוי: **ב כך על לא הודע שלהן.** כגון אבל שתי חתיכות כסבור ששתיהן שומן הן, ואחר כך נודע שכל אחת מהן ספק, אינו מביא אלא אשם תלוי אחד, הואיל ולא

א ספק אבל חלב ספק לא אבל, ואפלו אבל, ספק יש בו כשיעור, ספק שאין בו, חלב ושומן לפניו, אכל את אחד מהן ואין ידוע איזו מהן אבל, אשתו ואחותו עמו בבית, שגג באחת מהן ואין ידוע באיזו מהן שגג, שבת ויום חל ועשה מלאכה באחת מהן ואין ידוע באיזו מהן עשה, מביא אשם תלוי: **ב כשם שאם אכל חלב וחלב בהעלם אחד אינו חיב אלא חטאת אחת, כך על לא הודע שלהן אינו מביא אלא אשם אחד.** אם היתה ידיעה בינתים, כשם שהוא מביא חטאת על

be liable separate sin-offerings for each [definite] act [transgressed] in similar circumstances]. [Conversely] just as one is liable to separate sin-offerings if [there was no doubt and] he ate in one stretch of forgetfulness *heilev* blood *piggul* and *notar* (see Mishnah 3:2), so too, where the transgression is in doubt he is liable a doubtful guilt-offering for each act. If both *heilev* and *notar* were laying before him and [thinking they were kosher flesh] he ate one of them

but does not know which, or, if his menstruant wife and his sister were with him in his house and he had relations [with whom he thought was his wife whom he believed was in a state of purity but in reality he was] in error but now does not know with whom [he had relations with his menstruant wife or his sister], or [in a case] if Shabbat and Yom Kippur followed each other and at twilight he performed a forbidden labor and thus does not know on which day: [Since he definitely transgressed something] Rabbi Eliezer obligates him to bring a sin-offering while Rabbi Yehoshua [maintains that since the verse states: "If his sin that he has unintentionally committed is **made known to him** then he must bring his offering" (Leviticus 4:23) it must be identifiable to him and therefore he] exempts. Rabbi Yose said: They do not argue regarding one who performed labor at twilight where they agree that he is exempt for I may assume that part

רבנו עובדיה מברטנורא

נודע לו בין אכילה לאכילה שספק חלב אכל: ואם היתה ידיעה בינתיים. ידיעת ספק: כשם שהוא מביא חטאת על כל אחת ואחת. אם היתה ידיעת ודאי בינתיים, כך בידיעת ספק מביא שני אשמות תלוין: חלב ונותר לפניו. וסבר דשניהן שומן של היתר: אשתו נדה ואחותו עמו בבית. בא על אחת מהן כסבור לבוא על אשתו טהורה, ונמצא אשתו היתה נדה, ועוד ספק על איזו מהן בא: ועשה מלאכה בין השמשות. כסבור חול הוא: רבי אליעזר מחייב חטאת. ממה נפשך, אם חלב אכל חייב, אם נותר אכל חייב, וכן כולם: ור' יהושע פוטר, דגבי חטאת כתיב (ויקרא ד) אשר חטא בה, עד שיוודע לו במה חטא. ור' אליעזר אשר חטא בה מבעי ליה פרט למתעסק במלאכת שבת, כגון נתכוין לחתוך את התלוש וחתך את המחובר, שהוא פטור, כיון דלא נתכוין לחתיכה דאיסורא. ודוקא מתעסק במלאכת שבת הוא דפטור, דמלאכת מחשבת אסרה תורה. אבל מתעסק בחבלים ובעריות, כגון שאכל חלב או בא על הערה שלא במתכוין, חייב לכולי עלמא, שהרי נהנה:

כל אחת ואחת, כך הוא מביא אשם תלוי על כל אחת ואחת. כשם שאם אכל חלב ודם נותר ופגול בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת, כך על לא הודע שלקח מביא אשם תלוי על כל אחת ואחת. חלב ונותר לפניו, אכל אחד מהם ואין ידוע איזה מהם אכל, אשתו נדה ואחותו עמו בבית, שגג באחת מהן ואין ידוע באיזו מהן שגג, שבת ויום הכפורים ועשה מלאכה בין השמשות ואין ידוע באיזה מהן עשה, רבי אליעזר מחייב חטאת, ורבי יהושע פוטר. אמר רבי יוסי, לא נחלקו על העושה מלאכה בין השמשות

of the labor was performed on one day and part on the following day thus each action may not have the minimum amount required for it to be considered a transgression]. Where do they argue? Regarding one who performed labor during the day but he does not know whether he did it on the Shabbat or on Yom Kippur or if he did perform labor and did not know what manner of labor he performed, Rabbi Eliezer obligates him to a sin-offering while Rabbi Yehoshua exempts. Rabbi

שהוא פטור, שאני אומר, מקצת מלאכה עשה מהיום ומקצתה למחר, ועל מה נחלקו, על העושה בתוך היום ואין ידוע אם בשבת עשה ואם ביום הכפורים עשה, או על העושה ואין ידוע מעין איזו מלאכה עשה, רבי אליעזר מחייב חטאת, ורבי יהושע פוטר. אמר רבי יהודה, פוטר רבי יהושע אף מאשם תלוי: ג רבי שמעון שזורי ורבי שמעון אומרים, לא נחלקו על דבר שהוא משום שם אחד שהוא חייב, ועל מה נחלקו, על דבר שהוא משום שני שמות, שרבי אליעזר מחייב חטאת, ורבי יהושע פוטר.

Yehudah said: Rabbi Yehoshua [maintains that since the verse regarding a doubtful guilt-offering states: But he does **not know** (Leviticus 5:17) means that he does not know at all and therefore,] exempts him even from a doubtful guilt-offering.

(3) Rabbi Shimon and Rabbi Shimon ben Shazuri say: They do not argue regarding transgressions of the same violation [i.e., if there are two menstruants before him and he relations with one of them but does not know with whom] where all [both Rabbi Yehoshua and Rabbi Eliezer] agree that he is liable [since he knows for sure which violation he transgressed]. Where do they argue? Regarding transgressions of different violations [i.e., he is in doubt whether he detached wheat or he ground the wheat] where Rabbi Eliezer obligates a sin-offering while Rabbi Yehoshua exempts. Rabbi Yehudah says: Even if he

רבנו עובדיה מברטנורא

לא נחלקו. ר' אליעזר דאמר לא בעינן שידע במה חטא לא נחלק על ר' יהושע ומודה לו בעושה מלאכה בין השמשות שבין שבת ויום הכפורים שהוא פטור: שאני אומר. חצי שיעור המלאכה נעשית בשבת, וחצי שיעור ביום הכפורים, ואין כאן חיוב חטאת: מעין איזו מלאכה עשה. אם חרש או ורע: פוטר ר' יהושע אף מאשם תלוי. דגבי אשם תלוי כתיב (ויקרא ה) כי תחטא ולא ידע, פרט לזה שידע שחטא, אלא שאין החטא מסויים. וחטאת נמי לא מיחייב, שאע"פ שידע שחטא ממה נפשך, מכל מקום לא הוברר לו במה חטא. ופסק ההלכה, שהוא חייב באשם תלוי בין בחלב ונותר לפניו שאפשר שיוברר הדבר, בין בעושה מלאכה בין השמשות שבין שבת ויום כפור שאי אפשר שיוברר הדבר, וכן באשתו נדה ואחותו עמו בבית ושגג באחת מהן, בכל אלו מביא אשם תלוי: ג משום שם אחד. כגון שתי נשים נדות עמו בבית ושגג באחת מהן: שהוא חייב. שהרי ידע במה

intended to pick figs and he picked grapes, or if he intended to pick grapes and picked figs, black and he picked white, or white and he picked black Rabbi Eliezer will obligate a sin-offering while Rabbi Yehoshua will exempt. Rabbi Yehudah says: I wonder [in a case where he intended to pick figs and instead picked grapes] whether Rabbi Yehoshua exempts. [According to Rabbi Yehudah who maintains that Rabbi Yehoshua will not exempt] why then does the verse state: Which he had sinned? To exclude unpurposed action.

רבנו עובדיה מברטנורא

חטא: על דבר שהוא משום שני שמות. כגון ספק קצר ספק טחן; אפילו נתכוין ללקט תאנים וליקט ענבים. בגמרא מפרש מלתייה דר' יהודה במתכוין ללקט תאנים תחלה ואחר כך ענבים, והלכה ידו על האחרונים וליקט ענבים תחלה ואחר כך תאנים. וכן אם היה מתכוין ללקט שחורות ואחר כך לבנות ונהפך הדבר וליקט לבנות תחלה ואחר כך שחורות: רבי אליעזר מחייב חטאת. דהואיל ולשניהם נתכוין לא אכפת לן במוקדם ומאוחר: ור' יהושע פוטר. הואיל ובשעת לקיטת כל אחד ואחד לא לזה נתכוין, הוי ליה כמתעסק ופטור: הכי גרסינן, אמור רבי שמעון, תמיהני אם פטר בזה רבי יהושע. אם כן למה נאמר אשר חטא בה. סתם מתניתין קא מתמה על תמיהתו של רבי שמעון, אם כן דלא פטר בזה רבי יהושע, למה נאמר אשר חטא בה. ומשני, פרט למתעסק, לאפוקי מי שלא היה מתכוין ללקט כלל, או שהיה מתכוין ללקט תאנים לבד וליקט ענבים לבד, שלא נעשית מחשבתו כל עיקר. והלכה כר' יהושע וכמו שפירשה למלתייה ר' יהודה:

אמר רבי יהודה אפלו נתכוין ללקט תאנים וליקט ענבים, ענבים וליקט תאנים, שחורות וליקט לבנות, לבנות וליקט שחורות, רבי אליעזר מחייב חטאת, ורבי יהושע פוטר. אמר רבי יהודה, תמיה אני אם יפטר בה רבי יהושע. אם כן, למה נאמר (ויקרא ד), אשר חטא בה, פרט למתעסק: